

SPORTSKO REKREATIVNI CENTAR U ČAČKU

SPORTS AND RECREATION CENTER IN THE CITY OF CACAK

Aleksandra Vukotić, *Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad*

Oblast – ARHITEKTURA

Kratak sadržaj - Rad se bavi proučavanjem lokacije i sportskih i rekreativnih sadržaja u gradu Čačku. Osmišljen je objekat sa tri različite, odvojene, celine na istoj parceli, kao dodatak već postojećem sportskom kompleksu, koji čine bazenski prostor, teretana i spa centar.

Ključne reči: sportski centar, rekreacija, olimpijski bazen, spa centar, fitnes centar

Abstract - The project is a presentation of a recreational purpose facility, which consists three separate units, on the same plot. The facility is an addition to the existing sports complex, consisting of a two-swimming pools, a spa and a fitness center, with an outdoor basketball court.

Keywords: sports centre, recreation, olympic pool, spa center, fitness center

1. UVOD

Čačak je grad koji se nalazi u centralnoj Srbiji. Prosečna nadmorska visina je 240m, a klima grada i njegove bliže okoline pripada umereno-kontinentalnom tipu, sa toplim letima i hladnim zimama. Grad je pretežno ravničarski, ali ga okružuju planine i visoravni. Za samu morfologiju najznačajnija je Ovčarsko-Kablarska klisura i reka koja protiče, odnosno Zapadna Morava. Prirodno okruženje je imalo veliki uticaj na razvoj grada, kao i sam mentalitet stanovnika. Izraženo je zanimanje za sportske aktivnosti, kao i provođenje vremena van kuće. Iz tog razloga objekat kojim se bavi ovo istraživanje posvećen je upravo sportskim aktivnostima i relaksaciji, pa se stoga nalazi na prostoru već postojećeg kompleksa, kao deo sportskog centra Mladost.

1.1. Opšti podaci o tipologiji

Zdravlje čini jedan od najvažnijih aspekata ljudskog života, kom u velikoj meri pomaže kvalitetan i pravilan način života. Ono što se savetuje, posebno u savremeno doba, je da što više vremena posvetimo zdravoj ishrani i fizičkoj aktivnosti, kako bi nadomestili sve nezdrave navike savremenog života. S tim u vezi, ključ za zdrav život, svakako je aktivnost. Savremeni ljudi imaju sve manje slobodnog vremena, pa se iz tih razloga gotovo uopšte ne rekreiraju u prirodi. Rezultat toga su upravo centri ovog tipa, sa različitim sadržajima.

NAPOMENA:

Ovaj rad proistekao je iz master rada čiji mentor je bila dr Jelena Atanacković-Jeličić, red. prof.

1.2. Cilj istraživanja

Najznačajniji deo za razvoj sporta, u bilo kojoj kategoriji, čine sportska udruženja, odnosno klubovi. Za razvoj ovakvih organizacija, od ključnog značaja, osim kvalitetnih i vrednih sportista, su lokacije u gradovima koji im obezbeđuju neometan razvoj i mogućnost za napredovanjem. Među sportskim objektima posebno mesto zauzimaju sportski centri, kao građevinski kompleksi koji, pružanjem usluga, omogućavaju da se obezbede uslovi za bavljenje različitim sportskim aktivnostima.

Za različite kategorije korisnika (deca, omladina, odrasli, osobe sa posebnim potrebama), osnovni uslov je postojanje dovoljnog broja sportskih objekata, ne samo za stručno i fizičko usavršavanje, već i za svakodnevnu rekreaciju građana. Rad sportske organizacije nemoguće je organizovati i sprovesti bez adekvatnog sportskog objekta. Upravo iz tog razloga, cilj ovog projekta jeste da obezbedi objekat posvećen sportu, koji će doprineti kvalitetu života i pokriti sve nedostatke koji trenutno postoje, ali i pružiti nove šanse za rekreaciju.

2. PODACI O OBJEKTU

Arhitektonski kompleks je sačinjen od tri potpuno različita programa i fizičke strukture u prostoru. Pozicioniranje objekta urađeno je tako da se ne remete urbanistički uslovi i da se poštuju granice građevinskih linija i već postojećih, korisnih prostora na lokaciji.

S obzirom da je tip objekta potpuno javni, kako unutrašnji, tako i spoljašnji, oni objekti koji su u neposrednoj blizini, a privatni su, odvojeni su kolskom saobraćajnicom i zelenim površinama.

2.1. Tehnički podaci

Više od polovine parcele, istočno od objekta, zauzeto je terenom za fudbal. Oko parcele postoje dve ulice, sa južne i zapadne strane, koje objekat saobraćajnom mrežom povezuju sa ostalim delovima grada. Uz ulicu, na zapadnoj strani objekta, prolazi reka Zapadna Morava, što objekat smešta na samu periferiju grada, u prirodno okruženje.

Objekat je pozicioniran i prema stranama sveta, tako da je najveći deo fasadnih površina u staklu, orijentisano prema jugu, a drugi deo orijentisan je prema prirodi, odnosno reci koja protiče pored, slika 1.

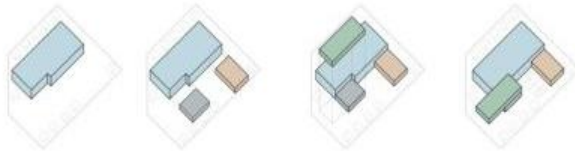

Slika 1. Prikaz lokacije objekta

2.2. Opis prostornog rešenja

Objekat je pozicioniran na sredini parcele, a sa dve strane okružen je saobraćajnicama, dok je sa preostale dve terenima za fudbal, slika 2. Strane okrenute ka saobraćaju su pristupne, dok su one ka terenima zatvorene i ograđene drvoredom. U sklopu lokacije nalazi se i manji parking za potrebe objekta. Dvorište objekta je na južnoj strani, a u njegovom središtu postoji ograđen teren za košarku, standardnih dimenzija.

Projekat čini objekat zatvorenog bazena, koji služi kako za sportske, tako i u rekreativne svrhe. U bazenskoj hali nalaze se dva bazena. Jedan je olimpijski, koji služi za potrebe takmičenja u vaterpolu i plivanju, dubine 2,20 metara celom površinom. Drugi je u rekreativne svrhe, namenjen deci i neplivačima, sa tri različite dubine.

Slika 2. Dijagramski prikaz objekta na parceli

Postoje četiri različita ulaza u bazenski objekat, svaki odvojen u odnosu na potrebe ljudi koji mu pristupaju (korisnici bazena, radnici i ulaz za tribine, odnosno gledaoce). Tri ulaza su dvorišna, kako bi oni koji svakodnevno koriste usluge bazena, ali i radnici, što lakše dolazili u unutrašnjost objekta. Tehničke prostorije imaju zaseban sporedni ulaz, koji vodi u podrum, sa strane objekta, kako ne bi mogao svako da mu pristupi.

Glavni hol, na korisničkom ulazu vodi od biletarnice do svlačionica, ali postoje stepenice i lift, kojima se, na spratu, pristupa spa centru. Svlačionice su posebno za ženske i za muške korisnike bazena. U njihovom sklopu predviđeni su tuševi i sanitarni čvorovi. Do svlačionica se dolazi kontrolisano iz ulaznog hola preko hodnika gde je potrebno postaviti kontrolni punkt sa automatima za prolaz. U svakoj svlačionici, kabine su veličina da mogu da ih neometano koriste i hendikepirane osobe.

Spa centar ima svoj zaseban hol, sa prostorom za čekanje i pultom za prijem. On dalje vodi u svlačionice, naravno odvojene, muške i ženske, koje poseduju tuševe i saune. Iz toga, pristupa se u zajednički prostor, podeljen u četiri kategorije. Prva je čakuzi zona, u kojoj se nalaze tople kade, druge dve su za različite vrste tretmana, dok poslednju čine prostori za zajedničko vežbanje joge ili meditaciju. Iz glavnog hola, na spratu, pristupa se i prostorijama za radnike, koji imaju svoje toalete i svlačionice. Zamišljeni su takođe ostava i vešeraj, kojima oni mogu pristupiti, kako bi pružili uslugu korisnicima i lakše obavljali posao.

Na zasebnom delu parcele, uz sam bazen, nalazi se teretana, sa ulaznom partijom koja direktno otkriva veliku površinu prostora za trening. Ovaj deo objekta takođe ima svoje svlačionice, sa svim potrebnim elementima, za sve vrste korisnika. Na ulazu postoji „snack and juice bar“, kao i prostor za osoblje i njihov odvojeni toalet. Tu se nalazi i pult, za kojim uvek treba da stoji zaposlena osoba koja može da vam pruži pomoć prilikom izvođenja svih vrsta vežbi. Prostor za trening je otvorenog koncepta, ali deli se na 3 zasebna segmenta, prema tipu vežbi i sprava na kojima možete raditi.

U tehničkoj etaži, odnosno podrumu, ispod bazena su smeštene tehničke prostorije, namenjene za upravljanje tehničkim i mehaničkim sadržajima, koje povezuje servisni hodnik. Od tehničkih prostorija predviđene su: prostorija za izradu vode i vazduha, kotlarnica, prostorija za prijem termalne vode, klima komore, ostave sredstava za kondicioniranje bazenske vode, elektro razvod i agregat.

2.3. Forma i materijalizacija

Konstrukcija čitavog objekta je čelična, uključujući i krovnu rešetku iznad prostora bazena. Čine je grede od čeličnih spojenih „L“ profila, dok su stubovi od kutijastih profila. Ovaj prostor je visine 9,00 metara, dok su preostala dva 4,50 metara. Spratnost objekta je Po+P+1, a osnova je razruđena.

Krovni pokrivač je pocinkovani sendvič lim, dok je obloga zida različita, u zavisnosti od toga koji deo objekta je u pitanju. Tavanica zajedno sa sistemom ortogonalnih horizontalnih greda čine krutu celinu u svojoj ravni. Stepeništa su AB i rade kao linijski nosači, koji u svom okviru imaju i liftovsko okno, za veliki lift, koji osim što služi za prevoz korisnika, takođe je i za tehničko osoblje objekta. Podna obloga u svim prostorijama je predviđena od prvoklasnih keramičkih ploča sa najvišim performansama i visokom otpornošću na abraziju i klizanje.

Takođe, veliki deo fasadnog platna čine stakla, odnosno prozori, pa su iz tog razloga sa južne i zapadne strane ispred velikih prozorskih površina predviđeni vertikalno postavljeni brisoleji kao zaštita od sunčevog zračenja. Takođe su postavljeni i na delove fasada bez prozora, iz estetskih razloga, slike 3. i 4.

Slika 3. Prostorni prikaz – eksterijer

Slika 4. Prostorni prikaz – enterijer

3. ZAKLJUČAK

Neophodno je da se napravi pomak u kvalitetu zdravstvenog obrazovanja i osveščivanja ljudi, koliko je pravilan i zdrav način života neophodan za naše postojanje. Iz tog razloga, podsticati ljude da se više bave fizičkom aktivnošću i obezbediti im adekvatne i kvalitetne prostore, kako bi u tome uspeali.

Predloženi projekat predstavlja način iskorišćavanja prazne gradske parcele, u sklopu čitavog sportskog kompleksa, u cilju poboljšanja kvaliteta čitavog grada. Korišćenjem savremenih metoda arhitektonskog projektovanja u kombinaciji sa psihološkom i analizom lokacije, dobija se kvalitetno rešenje za sve starosne grupe.

4. LITERATURA

- [1] Deplazes Andrea, „Arhitektonske konstrukcije – od sirovine do građevine“, Građevinska knjiga, Beograd 2008.
- [2] Zumthor Peter, „Atmosphere: Architectural Environments. Surrounding Objects“, Birkhäuser, 2006.
- [3] Zu Sektor za sport Ministarstva omladine i sporta, Službeni glasnik Republike Srbije, broj 24/11
- [4] <https://www.scmladostcacak.org.rs/>
- [5] https://www.archdaily.com/602413/tucheng-sports-center-q-lab?ad_medium=gallery
- [6] <https://www.arch2o.com/snd-cultural-sports-centre-tianhua-architecture-planning-engineering-ltd/>
- [7] https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/02-142678/centro-acuatico-deportivo-1?ad_medium=gallery
- [8] <https://geosrbija.rs/>

Kratka biografija:

Aleksandra Vukotić rođena je u Užicu, 1995. god. Osnovne akademske studije završila je 2018. godine na Fakultetu tehničkih nauka u Novom Sadu, na kom brani i master rad 2019. god. iz studijskog programa Arhitektura - oblast Dizajn enterijera.